

Zpráva z ME kategorie open Budva 2023

Mužský tým obsadil na mistrovství Evropy družstev v černohorské Budvě v konkurenci šestatřiceti týmů skvělé 5. místo, což je v rámci samostatné České republiky historicky nejúspěšnější umístění. V devíti kolech si připsal pět výher, dvě remízy a poražen opouštěl zápas pouze s druhými nasazenými Rumuny a šestými nasazenými Francouzi.

Český mužský tým byl nasezen v horní části startovního pole (13.) a tak pro první kolu mu byl nalosován papírově slabší soupeř. Makedonci (32.) od samého začátku zápasu pocítili tlak na všech šachovnicích. Van Nguyen čistě přehrál svého soupeře černými, zatímco David Navara svou časovou tísní trochu brnkal na nervovou soustavu kapitána. Pěkný závěr partie ale stál za to a vedli jsme 2:0. Soupeř Štěpána Žilky partii protrpěl ve špatné pozici, ale od českého hráče ho čekalo omilostnění. Premiérovou partii za mužskou reprezentaci odehrál Richard Stalmach. Jeho soupeř rozhodně nebyl Richardových kvalit, takže celý bod, který se předpokládal, přišel.

3,5:0,5

Hned druhý den soutěže nám naservíroval soupeře z první nasazené pětky. Anglie, čerstvě posílená o GM Nikitu Vitiugova, měla jistě medailové plány, ale třetí a čtvrtý hráč základní sestavy již mají své top období za sebou. Do zápasu jsme šli s vidinou zcela vyrovnaného zápasu. Krátce po začátku se sice na chvíli zhoupla pozice Štěpána Žilky, který poprvé na turnaji použil věžový výtah, ale jeho soupeř McShane nepokračoval přesně a dostal se do velmi stísněné pozice. Po dvou hodinách tak vypadal zápas na možných 3:1 pro naše barvy, jelikož David Navara na jedničce přehrál Vitiugova, Van Nguyen na druhé šachovnici černými evidentně nic nedovolil Adamsovi a na čtvrté jsme zásluhou Honzy Vykouka tahali černými dokonce za delší konec.

Otočka na první šachovnici nepřichází vhod. David Navara v časovce chybuje a umožňuje soupeři odražení útoku s přechodem do materiálově výhodné koncovky, jejíž udržitelnost je na hranici studiové záchrany. Vyrovňovací bod úspěšně dodává Štěpán Žilka, který soupeře již z kravaty nepustil. Na druhé šachovnici došlo ke spravedlivému smíru, takže konečné skóre zápasu stanovila partie na čtvrté šachovnici, která taktéž skončila remízou.

2:2

Ve třetím kole postupujeme ještě o kousek výše, co se týče nasazení našeho soupeře. Dvojkou letošního mistrovství byl tým Rumunska v čele s Richardem Rapportem. Netočíme barvy, takže David Navara měří síly bílými s dalším hráčem 2700+ a Štěpán Žilka jde také opět na bílé figury, což v jeho případě znamená pouze dva výsledky k potěše vlastního kapitána.

Zahájení zápasu nám vyšlo. Kromě Van Nguyena získáváme všude časový náskok. David Navara volí proti Rapportovi solidní přístup, čas si pohlídá a brzký přechod do věžové koncovky značí blížící se půl bod. Van se dostal lehce pod tlak černými v Italské v provedení rumunského velmistra Deaca. Bílý ale prostorovou a patrně jenom optickou převahu nijak nemohl vystupňovat, zapisujeme remis. Mezitím Štěpán získal velkou výhodu po zahájení, Francouzská se Shevchenkovi vůbec nepovedla. Volba přechodu do koncovky s kvalitou více byla pragmatická a v daném momentu zápasu zcela oprávněná. Bez rizika na dva výsledky. Rumunský hráč s vynaložením všech sil koncovku udržel.

Na čtvrté šachovnici Richard Stalmach černými trefuje přípravu. Získává velkou časovou převahu, a i přebírá černými iniciativu, kterou se snaží stupňovat. To však také stojí hodně času na hodinách až přichází pověstný čtyřicátý tah, který zkušený rumunského velmistra Lupulesca posadí pevně do sedla. Hořký konec tak dobře rozehraného zápasu je zapečetěn skórem 1,5:2,5.

Ve čtvrtém kole Gruzie. Všichni jsme zpozornili. Hrají to rychle, dobře a ještě s Jobavou na třetí šachovnici. Od začátku to byl zápas se zdviženým praporkem. Všude se dostáváme pod časový tlak, nejvíce na čtvrté desce, kde soupeř Honzy Vykouka partii doslova blicá. Štěpán Žilka prošel zahájením

bez úhony a zdá se, že má i další průběh pod kontrolou. Dostává se ale do pozice, kde i malá nepřesnost znamená náhlé problémy. Jobava toho mistrně využívá. Nepříznivý stav srovnává David Navara, který partii černými hraje solidně a postupně jde tvrdě za výhrou. Za již vyrovnaného stavu je Honza Vykouk z nejhrošího (z časovky) venku a pohodlně remizuje. Vítězný bod zaznamenává Van Nguyen, který svého soupeře doslova umačkal. Těžký zápas. 2,5:1,5

Před toužebně očekávaným volným dnem nás ještě čekalo derby se Slováký. Do zápasu jsme šli velmi sebevědomě a v tomto duchu se nesl i začátek, kde se snad vše vyvíjelo v naší režii. S časem hospodaříme dobře, kromě Davida, který má asi ve 15. tahu 40 min na hodinách. Když Štěpán získává velkou iniciativu, na čtvrté šachovnici dochází k podepsání smíru v rovné pozici. Zanedlouho už Štěpán stojí přivyhraně. Do tohoto momentu není o výsledku pochyb, ale pak se začnou dít věci hodné pravého derby. Do velkých problémů se dostal Van, jak s časem, tak s pozicí, kterou pokazil dvěma nepřesnými tahy a dává Gažíkovi nebezpečnou iniciativu. V časovce kazí přivyhranou, ale i dost nepřehlednou, pozici David Navara. Ve třicátém tahu mu Pecháč ještě nabízí remis, ale na minutě se David rozhoduje pokračovat. Postavení je v ten moment za bílého ještě dobré, ale po několika dalších tazích je to už černý, který se může snažit více než o dělbu bodu. Van Nguyen prohrává a Davida Navara vykličkuje do remízy, a tak celkově smírného výsledku 2:2. Derby do posledního písmenka.

Odpočatí po dni volna stráveného víceméně u moře je cítit, že si na Itálii, která je nasazená o pět příček za námi, věříme. Krátce po začátku je vidět, že přípravy celkem vyšly. Soupeř Štěpána Žilky chybuje v zahájení, což vnáší do našich řad více pohody. David Navar si opět nalézá do časovky, a i pozice není zrovna jednoduchá. Včas nachází opakování tahů a zapisuje remis. Od té chvíle máme zápas plně pod kontrolou. Van Nguyen svého soupeře sevře v pasivní pozici, ale nejde do rizika spojeného s nějakým násilným průchodem do černé pozice a podepisuje remis.

Richard Stalmach má na čtvrté desce bílé a od zahájení příjemnou pozici. Po výměně dam dostává pohodlnou hru a vznikající koncovka může být i nadějná. Štěpánovi se do časové kontroly nepodařilo prorazit a boj pokračuje. S blížící se druhou časovou kontrolou Štěpán Žilka konečně proráží a boduje. V ten moment Richard Stalmach dostává vyhranou koncovku, ale s málem času správně neriskuje a vynutí remízu. 2,5:1,5

V 7. kole přichází 7. nasazená Francie. Na čtvrtou šachovnici nastupuje Richard Stalmach s úkolem udržet La Graveho (2600+). Respekt máme na všech šachovnicích kromě první, kde David bílými musí udělat bod, jestli chceme v zápase něco uhrát.

Po hodině hry se cítíme dobře. Lehký tlak, ale spíše optický, přichází na čtvrté desce. Richard Stalmach vše řeší s klidem a udržuje rovnováhu. Po výměně věží se na šachovnici objevuje vyrovnaná, ale zároveň zrádná pozice nestejných střelců s dámou.

Tichou nabídku remízy přijímá Štěpán, který si udržel výhodu bílých figur, ale ne zase tak velkou, aby mohl zkoušet zkušeného Fressineta. V ten moment vypadá zápas na pohodovou remízu nebo dokonce výhru, kdyby se Davidovi povedlo zúročit soupeřovu časovku se svou nadějnou pozicí.

Znenadání přichází chvilka nepozornosti. Richard bere bezvýznamného pěšce a následně po dlouhém zamýšlení leze do matové sítě – je po partii. David nenašel cestu k výhře, která je ale opět spíše z kategorie studiových. Soupeř se vysmekl a zapisujeme remízu. Mezitím Van Nguyen začíná stát hůře a s krátkým se časem se v pozici dostává do větších a větších problémů. Prohráváme 1:3.

Pro předposlední kolo nám los přináší litevský tým. S losem jsme spokojeni a výhodou je, že Litevci jsou na mistrovství jen ve čtyřech, takže můžeme zahájit přípravy dříve.

David Navar černými volí Grunfelda a soupeř jde bílými evidentně po jakémkoliv rychlé remíze. Za 15 min hry přichází opakování tahů. Van se v zahájení hodně zamýšlí a vyplatí se. Jeho soupeř sází na rychlé obsazení černých polí za oběť pěšce, kterého si za chvíli dobírá zpět. To ale stojí litevského hráče figuru a po následné Vanově precizní hře i celou partii. Štěpán musí být černými celou partii

stále ostražitý, naopak Honza má bílými pohodovou pozici s lehkou převahou. Když Van dokončuje precizní práci, na zbylých dvou deskách je již usmířeno, vyhráváme zápas. Časově šlo o podobně rychlý zápas jako s Gruzínci, ale provedených tahů bylo o dosti méně.

Finálové 9. kolo přichází a my máme dobrou výchozí pozici. Los nám naděluje Norsko s třešničkou na první desce Magnusem Carlsenem. David se na Carlsena začíná připravovat už večer, zbytek sestavy se dá lehce vydedukovat. Jaké překvapení po desáté hodině ranní, kdy se zveřejňují sestavy všech týmů a Magnus Carlsen na soupisce Norska chybí. Pochopitelně nám to příliš nevádí, za to tíha větičky „to musíme dát“ značně vzroste.

David bílými na Tariho spustí časovou nátlakovku, hraje rychle, Tarimu ubývá čas, ale vše zvládá. Partie končí celkem brzy smírem. Van na druhé šachovnici trpělivě brání černou pozici proti norské naději Amarovi, zatímco Štěpán svého soupeře začíná přehrávat. Honza se v jedné z odnoží královské indické dostal do stísněnější pozice a musí vyčkávat, jaký plán jeho soupeř zvolí. Štěpán dosahuje vyhrané pěšcovky, ale jeden nepřesný tah ukončuje naděje na celý bod. Ke smíru došli hráči i na druhé šachovnici a v tu chvíli za to vezme Honza. Odmítne soupeřovu nabídku remízy a během několika tahů přinutí soupeře k rozhodující chybě. Vítězíme! Skvěle zvládnutý závěr vynáší český tým na konečné 5. místo.

V Praze dne 28. 11. 2023

Petr Boleslav

Kapitán mužské reprezentace

Zpráva z ME ženských družstev Budva 2023

Ženský tým ve složení **Julia Movsesian, Natálie Kaňáková, Nataša Richterová, Anna Lhotská a Olga Sikorová** byl nasazen ve druhé polovině startovního pole jako 23. z 32 družstev. Z loňského úspěšného olympijského družstva z různých pochopitelných důvodů (např. dvoje mateřství) zůstala v kádru jen Julia, ženský tým právě prochází generační obměnou. Předturnajovým cílem bylo vylepšení předloňského 19. místa, rozhodně jsme chtěli skončit v první dvacítce.

První kolo proti papírově silnějším **Arménkám** se nám dařilo jen částečně, Julia brzy remizovala, Natálie se ocitla v nepříjemné pozici a prohrála, Nataša dobré šance na remízu promarnila v časové tísní. Anička měla svou soupeřku na lopatě, ale ta se jí bohužel v dlouhé koncovce vysmekla – prohra **1:3**.

Zápas s domácí reprezentací **Černé Hory** se nám nepovedl. Olga proti mladé soupeřce riskovala až příliš a odešla po zásluze potrestána, zatímco Aniččin nepřipravený atak byl smeten soupeřčiným protiútokem. Pěkně vyhrála Natálie a dala nám šanci doufat. Julia se v koncovce snažila vydolovat více než remízu, s pomocí soupeřky výhra už nebyla za (černými) horami, bohužel šance zůstala nevyužita – nečekaně prohráváme **1,5:2,5**.

Proti **Islandu** bezpečně vítězíme, ale mohlo to být i vyšším rozdílem. Nejprve Olga zasazuje své sokyni těžký direkt, Natálie spolehlivě přidává další bod. Julia stojí po zahájení na výhru, pak ale zbytečně chybuje a partie končí jen opakováním tahů. Bohužel Nataša v lepší pozici komplikuje svůj úkol a dovoluje soupeřce snížit na konečných **2,5:1,5**.

Na první zápasovou výhru jsme chtěli navázat hned příští den proti **Chorvatkám**. Julia nezískala ze zahájení nic extra a partie končí korektní remízou. Natálie byla při chuti a chtěla si i černými figurami vyšlápnout na svou soupeřku. Pozice ale byla dost komplikovaná, čas ubíhal nějak rychleji než obvykle

a partie se Natálii bohužel zcela vymyká kontrole. O vyrovnání se postarala dobře hrající Nataša, která svou sokyni umačkala ve věžové koncovce. Anička v nejasné střední hře přehlíží taktický obrat vedoucí ke ztrátě pěšce a bojuje za ztracenou věc – prohráváme **1,5:2,5**.

Souboje proti **Italkám** bývají vždy vyhecované a poměrně vyrovnané. Julia bezpečně vyrovnává hru a partie končí smírem v koncovce. Natálie čelí velmi zkušené soupeřce, hra se nedaří úplně podle plánu a postupně podléhá. U Nataši rozhodla oboustranná časová tíseň v nejasné pozici, s níž si lépe poradila italská soupeřka. Olga promarňuje své šance ve velmi originální pozici, dává sokyni čas vydechnout a partie končí remízou po vyčerpání skoro všech možností – prohráváme **1:3**.

O volném dni zpytujeme svědomí a věnujeme se mimošachovým aktivitám – pěší výlet na Stari Grad, stolní tenis, koupání/otužování v moři.

V šestém kole si trochu spravujeme chuť na **Norkách**. Julia vítězí přímým útokem na krále v centru, Natálie sbírá pěšáčka za pěšáčkem, Nataša sází na monstrózního koně. Anička jen remizuje, ale i tak to stačí na pohodlné vítězství **3,5:0,5**.

Proti **belgickým** hráčkám vynecháváme oporu Julii. Optimisticky laděný kapitán přesto očekává zápasovou výhru, ale soupeřky jsou překvapivě proti a kladou tuhý odpor. Natálie drží belgickou jedničku na uzdě a opakuje tahy. Olga zajímavě obětuje pěšce a získává silnou kompenzaci, která později vyústí do vyhrané koncovky. Nataša ale tahá za kratší konec provazu a je ráda alespoň za remízu. Anička je v souboji juniorek zatlačena do provazů, z nichž už není cesty ven – remizujeme **2:2**.

Předposlední hrací den nabízí souboj proti dvěma **švédským** legendám – jedné šachové a druhé streamovací. Julia si vybírá slabší den a záhy se ocitá pod drtivým sicilským tlakem. Natálii se zatoulala dáma a kompenzace není tentokrát na pořadu dne. Nataša převádí hru chytře do koncovky, v níž má nad jinak útočně laděnou soupeřkou jasně navrch. K vyrovnání skóre má blízko Olga, bohužel se ve výhodnější pozici zamotává, partie spěje do remízové koncovky, v níž Olga vypije kalich hořkosti až do dna – prohráváme **1:3**.

V závěrečném devátém kole čelíme papírově vyrovnanému celku **Rakouska** – jedná se vlastně o souboj dvou týmů, kterým se na turnaji vůbec nedaří. Na první desce bezpečně remizuje Julia, soupeřka je vlastně ráda za možnosti výměn a přechází do úplné roviny. Anička se snaží využít výhodu bílých figur stůj co stůj, s rizikem to i trochu přehání, ale odvaha nakonec nese ovoce – soupeřka ve složité situaci několikrát chybuje a Aniččin premiérový bod je na cestě. Nataša postavila neprostupnou zeď, postupně sokyni přehrává a nakonec remizuje z pozice síly. Natálie si v sicilské pěkně zaútočila, rozlamuje kryt soupeřčina krále a nemilosrdně trestá – vítězíme **3:1**.

Konečné 24. místo je sice jen těsně za papírovými předpoklady, ale vzhledem k průběhu turnaje – většinou jsme se pohybovali na zadních stolech v utkáních proti slabším nebo vyrovnaným týmům – se jedná o zklamání a neúspěch.

Svůj standard (s přimhouřením očí) odvedly Julia (na první desce 4 z 8), novicka na velké akci Natálie (bez pauzy 4,5 z 9) a Nataša (po špatném startu ještě dobrých 4 z 8), ale o něco více se očekávalo od Aničky (2 ze 6) a Olgy (2,5 z 5).

V Brně dne 23. 11. 2023

Tomáš Polák

Kapitán ženské reprezentace